

Het verhaal van de echo.

Een man en zijn zoon lopen in het bos, plotseling struikelt de jongen en omdat hij een scherpe pijn voelt roept hij: Ahhh. Verrast hoort hij een stem vanuit de bergen die Ahhhh roept. Vol nieuwsgierigheid roept hij: Wie ben jij?, maar het enige antwoord dat hij terugkrijgt is: Wie ben jij? Hij wordt kwaad en hij roept: Je bent een lafaard!, waarop de stem antwoordt: Je bent een lafaard! Daarop kijkt de jongen naar zijn vader en vraagt: Papa, wat gebeurt hier?

De man antwoordt: Zoon, let op! en hij roept vervolgens: Ik bewonder jou!. De stem antwoordt: Ik bewonder jou! De vader roept: Jij bent prachtig! en de stem roept: Jij bent prachtig! De jongen is vebaasd, maar begrijpt nog steeds niet wat er aan de hand is.

Daarop legt de vader uit: De mensen noemen dit ECHO, maar in feite is dit het LEVEN!

Het leven geeft je altijd terug wat jij erin binnen brengt. Het leven is een spiegel van jouw handelingen. Als je meer liefde wilt, geef dan meer liefde!. Wil je meer vriendelijkheid, geef dan meer vriendelijkheid! Als je begrip en respect wenst, geef dan begrip en respect. Wil je dat mensen geduldig en respectvol met de omgaan, geef hen dan geduld en respect! Deze natuurwet gaat op voor elk aspect van ons leven.

Het leven geeft je altijd terug wat jij erin brengt, het is geen toeval, maar een spiegel van jouw eigen handelingen.

Preek over Lukas 10:25-37

Ja, jongens en meisjes,

Dat was een mooie sketch met die echo.....echt iets om heel diep over na te denken. Het leven geeft terug wat jij erin brengt. En het lijkt me aan de ene kant ook helemaal waar.... Als je wilt dat mensen goed met jou omgaan, dan moet je zelf ook goed voor anderen zijn. Klopt als een bus! In Nederland hebben we daar een spreekwoord voor: *wie goed doet, goed ontmoet!* Wie goed is voor anderen krijgt ook van anderen goedheid terug. En ook in de bijbel komen we deze zelfde gedachte wel tegen. De apostel Paulus schrijft het aan de kerk in Galatië: *wat je zaait, zul je oogsten* (Gal.6:7). Paulus denkt hier aan een boer die een mooi stuk bouwland heeft en hij gaat het dan inzaaien. Als je graan zaait, dan komt er ook graan op. Zaai je onkruid, dan komt er onkruid op. Als je onkruid zaait, dan kun je niet verwachten dat er graan op komt. Zo moet ook iemand die slecht doet – slecht doen is onkruid zaaien- , niet verwachten dat hem goed gedaan wordt. Zo werkt dat. Stel je voor, jullie gaan straks naar de middelbare school en je fietst met z'n tweetjes naar Elburg. Maar onderweg krijgt één van de twee een lekke band, maar die ander fietst dan gewoon door. Die jongen mag het mooi zelf uitzoeken met z'n kapotte band. Maar wat dan als volgende keer die ander, die nu heeft doorgefietst, zelf een lekke band heeft. Zal hij dan geholpen worden? Hij zal het wel willen, maar dat kun je toch niet verwachten. Hij zal oogsten wat hij heeft gezaaid. Hij heeft onkruid gezaaid en dan

kun je nu geen graan verwachten. Wie zelf niet helpt, zal ook geen hulp ontvangen. Zo werkt dat.

Maar toen ik even langer nadacht over die sketch van die Echo vroeg ik me toch af of het wel altijd klopt. Als je slecht doet, moet je niet verwachten dat iemand anders goed doet tegen jou, ik denk dat dit bijna altijd wel klopt. Maar werkt het nu andersom ook altijd zo? Is het altijd zo dat als je goed doet, je altijd goedheid terug krijgt? Volgens mij niet. Het leven geeft niet altijd terug, wat je erin brengt. Want het leven is gewoon niet altijd eerlijk! Kijk maar naar het verhaal van die Barmhartige Samaritaan, we zien daar een man, die op reis gaat van Jeruzalem naar Jericho. Een gewone man, doet geen vlieg kwaad. En toch wordt 'ie door rovers in elkaar geslagen. Dat is gewoon zinloos geweld. Dat had die man toch niet verdiend. Er zijn wel mensen die denken dat al het kwaad dat je overkomt een reden heeft. Zo praten moslims vaak: Allah heeft het gewild. En ook zijn er vandaag de dag ook wel mensen die in reïncarnatie geloven. Dan geloof je niet, zoals de christenen geloven, dat het leven een rechte lijn is: je wordt geboren, je sterft, je gaat naar de hemel als je gelooft en straks mag je op de nieuwe aarde wonen. Nee, deze mensen geloven dat het leven een cirkel is, je komt steeds weer terug, wie gestorven is komt terug in een andere persoon. En hoe je terug komt heeft te maken met de vraag hoe je in het vorige leven hebt geleefd. Als je nu erge dingen meemaakt dan is dat dus je eigen schuld. Had je in je vorige leven maar beter moeten oppassen. Deze mensen denken dus dat het leven eerlijk is en dat het rechtvaardig is als je iets ergs overkomt. En als dat zo is dan hoef je elkaar eigenlijk ook niet te helpen.

En zelfs sommige christenen zeggen wel eens dat alle nare dingen die gebeuren ook bij de Here God vandaan komen. Als er iets naars gebeurt vragen zij zich af waarom God dit nu weer doet.

Maar in deze gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan zegt Jezus iets heel anders. Volgens dit verhaal is het leven gewoon niet eerlijk. Dat het leven niet eerlijk is zien wij ook wel om ons heen, want het kan vandaag toch ook maar zo gebeuren dat je ziet dat een paar knapen een bushalte kapot slaan, maar op het moment dat je er iets van zegt, krijgt je een pak slaag. Of iemand probeert de hele dag aardig te doen tegen klasgenootjes en toch wordt 'ie gepest. Dan kun je toch niet zeggen dat dit z'n eigen schuld is? En dan kun je ook niet zeggen dat dit eerlijk is, of dat God dat zo wil.

God wil geen zinloos geweld en God wil ook niet dat kinderen die gewoon aardig doen gepest worden. Dat ligt niet aan God, dat ligt aan het kwaad in de harten van de mensen. Deze mensen leven met z'n allen in een wereld die gewoon niet eerlijk is. Een wereld die anders zou moeten zijn.

Zo ging het dus ook met die man in dat verhaal van Jezus, die overvallen werd door rovers. Hij had zo maar een portie klappen gekregen en die had hij niet verdiend. Maar hij ligt daar wel langs de kant van de weg.

Jezus vertelt trouwens dit verhaal omdat een wetgeleerde aan Hem had gevraagd wie nu echt z'n naaste is. Daar begon het hele verhaal mee, met die vraag: wie is mijn naaste? Want de bijbel zegt dat we onze naaste moeten liefhebben. *Okee, maar wie is dan m'n naaste?* Ik heb wel eens iemand horen zeggen: Je naaste dat is degene die nu het dichtste bij je zit. Dus als ik nu aan jullie vraag: wie is je naaste?, dan is het antwoord, degene die nu het dichtst bij je zit. Die moet je dus als een naaste behandelen. Die moeten we dus liefhebben als onszelf.

De gewonde man ligt halfdood langs de kant van de weg. Maar gelukkig, voetstappen, daar komt een priester aan. De priester is iemand die werkt in de tempel. Een belangrijk iemand. Priesters mogen in de tempel de offers brengen aan de Here God. Iemand die zo dicht bij God z'n werk mag doen, die zal de arme man vast wel helpen. Maar nee, de priester gaat aan de overkant voorbij. Jezus vertelt er niet bij waarom. Het kan zijn dat de priester dacht dat de man overleden is. En als je een dode aanraakt dan ben je voor de wet onrein. En als je onrein bent, dan kun je je werk als priester niet doen. Het kan ook gewoon zijn dat de priester bang was om zelf ook beroofd te worden. We weten het niet. Hij liep in ieder geval met een grote boog om de gewonde man heen.

Even later hoort de gewonde man weer voetstappen. Dit keer kwam een Leviet voorbij. Het volk Israel bestaat uit 12 stammen. De afstammelingen van de 12 zonen van Jakob. Eén van die zonen is Levi. De Levieten zijn dus afstammelingen van deze Levi. De mensen van de stam Levi hoeven niet op het land te werken omdat zij in de tempel mogen werken. Levieten mogen niet offeren, maar zij zorgen voor het onderhoud van de gebouwen en ze helpen mee bij alles wat er in de tempel gebeurt. Je zou dus kunnen zeggen dat eerst een ouderling of dominee voorbij kwam en toen de koster. Maar ze doen allebei niets. Ze gaan allebei aan de overkant voorbij.

Allebei bang voor vieze handen.

En dan komt er weer iemand voorbij. Maar ja, dat is niet iemand die in de tempel werkt. Niet eens iemand van z'n eigen volk. Nee, het was een Samaritaan. En Joden en Samaritanen hebben niet veel met elkaar. Samaritanen hebben hun eigen godsdienst. Ze accepteren maar een klein stuk van de bijbel als woord van God en ze hebben ook gewoon een eigen tempel gebouwd. Nee, van die Samaritaan hoeft de man niet veel te verwachten. Als de priester en de Leviet al niet helpen dan is er van deze Samaritaan helemaal niets te verwachten. En dan gebeurt het wonderlijke. Deze Samaritaan doet wat eigenlijk van ieder mens verwacht mag worden. Hij is een naaste voor de gewonde man. Hij krijgt medelijden met hem. Maakt zijn wonden schoon en brengt de arme man naar een herberg waar hij hem verder verzorgt. De volgende morgen geeft hij de eigenaar van de herberg voldoende geld om nog een paar dagen voor de man te zorgen, zodat hij tijd genoeg heeft om op te knappen. En als het moet zal hij op de terugweg nog even langskomen om de rest te betalen.

En zo beëindigt Jezus het verhaal van de Samaritaan. Dat verhaal dat hij vertelde, weet je nog, als antwoord op die vraag van die wetgeleerde 'wie is mijn naaste?' En op die vraag komt Jezus nu, aan het eind van het verhaal, weer terug. Nu zou je verwachten, dat Jezus deze wetgeleerde nu wel even zal leren dat hij ook aardig moet zijn voor de Samaritanen en niet alleen voor de eigen volksgenoten. Dat is natuurlijk wel zo, Jezus wil niet dat we onderscheid maken tussen verschillende bevolkingen. Opmerkingen als 'eigen volk eerst' passen echt niet bij een volgeling van de Here Jezus, laat dat duidelijk zijn. Maar Jezus stelt een andere vraag: *Nou, wie is nu de naaste van die gewonde man?* En op die vraag van Jezus geeft de wetgeleerde het volgende antwoord: *de man die medelijden met hem heeft getoond.* Waarop Jezus zei: *doe jij dan voortaan net zo.*

Is het je opgevallen dat Jezus dus eigenlijk helemaal geen antwoord geeft op de vraag van de wetgeleerde. De vraag was 'wie is mijn naaste'. En het antwoord van Jezus is dan niet 'die wel en die niet'. Nee, Jezus vraagt eigenlijk aan de wetgeleerde 'voor wie ben jij een naaste?' De vraag 'wie is mijn naaste?' is helemaal geen goede vraag. Dan ga je passen en meten. Oldebroekers wel, Elburgers niet, Nederlanders wel, buitenlanders niet, Vrije Evangelischen wel, Hervormden niet....., OWIOS wel, VSCO niet, en ga zo maar door.....

Voor de één ben je dan wel goed en voor de ander niet, waarschijnlijk om er onder uit te komen dat je de handen uit de mouwen moet steken of je portemonnee moet trekken voor je medemens. De gewonde man komt gewoon op het pad van de Samaritaan. Zo simpel is het. Zodra iemand op je pad komt, is hij je naaste. Wij kunnen niet alle problemen van de hele wereld veranderen, maar we kunnen wel de wereld voor één mens veranderen. Die Samaritaan doet gewoon wat hij moet doen. Hij is een naaste voor degene die op zijn pad komt en hulp nodig heeft. Hij steekt z'n handen uit z'n mouwen en hij trekt z'n portemonnee.

We hebben al best een heleboel samen bekeken. Aan de hand van de sketch met de Echo hebben we gezegd dat je nooit kunt verwachten dat mensen goed voor jou zijn, als je niet zelf goed bent voor een ander. Wat je zaait zul je oogsten, weet je nog. Aan de hand van het verhaal over de Barmhartige Samaritaan hebben we geleerd dat je naaste gewoon diegene is, die je op je pad komt en je hulp nodig heeft. En dat kan je tijd kosten en dat kan zelfs geld kosten.

Maar ik denk dat er in dat verhaal nog een diepere les zit. Heel veel bijbeluitleggers zien deze Samaritaan ook als een voorbeeld van de Here Jezus zelf. Want wat die Samaritaan deed is hetzelfde als wat Jezus heeft gedaan. De bijbel zegt dat de Here Jezus is gekomen om ons mensen te redden en te bevrijden. Wij mensen zijn verloren. Wij liggen als het ware gewond aan de kant van de weg. Als er niemand komt dan gaat het fout met ons. Doordat de mensen verkeerd hebben gekozen zijn ze slachtoffers geworden van de tegenstander van God. En daar liggen we nu met z'n allen langs de kant van de weg. Slachtoffer van de zonde, slachtoffer van de duivel, als er niets verandert zullen we allemaal sterven. Want die wereld waar we in leven is geen eerlijke wereld. Niet alleen wij mensen moeten verlost worden, de hele wereld, de hele schepping moet verlost worden. Alles heeft een grondige schoonmaakbeurt nodig. We kunnen onszelf niet redden uit die oneerlijke wereld. En weet je, dat geldt voor alle mensen. We hebben allemaal iemand nodig die ons komt bevrijden. En dat is precies wat Jezus heeft gedaan. Hij stierf voor onze zonden aan het kruis. Zoals de Samaritaan de wonden van de man heeft schoongewassen, is de Here Jezus gekomen om ons schoon te wassen van onze zonden. En net zoals de Samaritaan betaalde voor de verzorging van de man, heeft de Here Jezus voor ons betaald. Hij betaalde onze schuld en de prijs die Hij betaalde was Zijn eigen leven.

En net zoals de Samaritaan de gewonde man veilig naar de herberg brengt, wil de Here Jezus ons veilig brengen naar Gods mooie toekomst op de nieuwe aarde.

De gewonde man werd gered, hij kreeg het leven weer. En dat wil Jezus ook met ons doen. Hij wil ons verlossen van onze zonde en ons een prachtige toekomst geven.

Het is waar, de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan gaat over goed doen voor andere mensen. Jezus zei het zelf tegen de wetgeleerde: *doe jij dan voortaan net zo!* Maar als deze Samaritaan echt de Here Jezus voorstelt moeten we niet alleen het voorbeeld van Jezus volgen en ook goed doen voor anderen. Dat ook, dat is heel belangrijk. Maar dan begint het met dat andere. Ik zelf ben die gewonde man. Ik heb het nodig dat Jezus mij redt uit die nare positie. Ik heb verlossing nodig. En als ik dat heb laten doen, als ik de Here Jezus heb gevraagd om mijn Verlosser te zijn, dan kan ik als verlost mens aan anderen laten zien wie de Here Jezus is, door Zijn voorbeeld te volgen. Dan kun je als het ware de liefde die jij ontvangen hebt van de Here Jezus weer doorgeven aan anderen.

Jongens en meisjes ik hoop dat jullie dit een beetje kunnen volgen. Die wetgeleerde stelde een totaal verkeerde vraag: wie is mijn naaste. Het is anders.

In de eerste plaats moeten we zeggen: de Here Jezus is mijn naaste. Hij heeft mij lief. Hij gaf zichzelf voor mij. En omdat Jezus mijn naaste is, wil ik ook een naaste zijn voor de ander.

Het thema van de dienst is: wat geef jij? Wij mogen allemaal – jong en oud – gevende mensen zijn, omdat we een gevende God hebben. Daarom mogen we allemaal zeggen:

Ik kies ervoor de ander lief te hebben, ik kies ervoor te delen, niet eens om er zelf beter van te worden, zodat je weer wat terug krijgt. Maar gewoon omdat ik van Jezus houd en aan iedereen wil laten zien dat Hij mijn grote Verlosser en mijn grote Voorbeeld is.

AMEN

Juni 2013
G.P. Hartkamp
Wapenveld